

Margareta ANDREESCU

„HOMEBODY/KABUL”, piesă premonitoare?

La **11 septembrie 2001**, ultima lucrare a americanului Tony Kushner, *Homebody/Kabul*, intra în faza de repetiție, premiera ei mondială la Theatre Workshop din New York fusese deja fixată pentru 19 decembrie, iar prezentarea la Londra, la Young Vic, stabilită pentru primăvara anului 2002.

Tony Kushner face parte din pleiada intelectualilor activ angajați în contextul social-politic din Statele Unite, atitudine ce transpare, fără echivoc, și în creația sa artistică. În acest sens poate fi citată, de pildă, și piesa sa mai veche prezentată cu mult succes în 1993 pe Broadway, intitulată *Înger în America* (cu subtitlul „O fantezie homosexuală pe teme sociale”), în care tratează o problemă gravă, de stringentă actualitate: SIDA.

Dramaturgul scrutează cu aceeași rigurozitate și implicare activă scena politică mondială a zilelor noastre, evaluând posibilele urmări ale unor evenimente în curs, atât pe planul statelor în cauză, cât și pe cel uman. Din această perspectivă se va contura, începând din anul 1997, și ideea piesei *Homebody/Kabul*; autorul nu plasează acțiunea în timp, în general nu aduce precizuni. Dar într-un amplu interviu acordat ziaristului Robin Detje cu ocazia începerii repetițiilor, dramaturgul face următoarea mărturisire:

„Pe Clinton l-am susținut în multe împrejurări [...] când și-a îndreptat atenția asupra Afganistanului, a trimis rachete (vara anului 1998 – n.n.).

În momentul acesta începe piesa mea”.

Acțiunea este plasată la Londra, într-o ambianță familială, primul act fiind de fapt un lung monolog al stăpânei casei. Răsfoiește neglijent un ghid turistic despre Afganistan în timp ce divaghează pe teme cotidiene anodine. La un moment dat, lectura o prinde, află și comunică publicului date despre o cultură milenară, aspecte dintre cele mai diverse despre o țară necunoscută. Interesul ei și al privitorului cu care comunică cresc pe măsura lecturii.

În actul al doilea, spectatorii află că eroina a întreprins într-adevăr cândva, pe parcurs, călătoria în Afganistan. Soțul și fiica eroinei, care apar acum în scenă, relevă o stare de mare tensiune, îngrijorare, incertitudine fiindcă demersurile lor de a afla ceva despre soarta celei plecate rămân să plutească în vag. Nimic concret, nimic spus pe nume, dar realitatea unor rachete îndreptate asupra Kabulului și a revoltei nestăpânite a populației, căreia și eroina ar fi putut să-i fi căzut victimă, se face insidios simțită.

Informațiile de mai sus sunt un scurt extras din amplul interviu deja amintit, reprodus în traducere integrală în revista *Theater Heute* nr. 11, noiembrie 2001, intitulat „Să vedem ce mai urmează. Un american, nu în Kabul: Tony Kushner despre Afganistan, teatru politic, George Bush, multiculturalism trăit, stânga ridicolă – și noua sa piesă”.